

نمره به عدد:	نمره به حروف:	محل مهر و امضاء مدیر	
		نام دبیر:	نورانی
نمره به عدد:	نمره به حروف:	تاریخ و امضاء:	تاریخ و امضاء:
۱	الف (قلمرو زبانی	۲	۱
۲	۲- واژه های زیر را از نظر ساختمان بررسی کنید . الف (افسرده : ب (چهارده سالگی : ج (گلابگیر : د (اختران :	۱	۲
۳	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید . الف (برو ، اگر به طوع و رغبت نیاید ، به اکراه برگیر و بیاور . ب (دیری نگذشت پرچم روس ها به اهتزاز در آمد پ (به پاس هر وجب خاکی از این ملک خدا داند چه افسر ها که رفته ت (در پی اش القصه در آن مرغزار رفت بر این قاعده روزی سه چار ث (وقتی از خانه خاله ام باز می گشتم قوز می کردم واز فرط هیجان لکه می دویم .	۱.۵	۳
۴	نادرستی املائی را در نمونه های زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید . الف (به رود سند می غلطید بر هم ز امواج گران کوه از پی کوه ب (تا خویشتن را ضیعتکی هلال خرنند و فراخ تر بتوانند زیست و ما حق این نعمت تندرستی که باز یافتیم ، لختی گذارده باشیم . پ (چون یاران مولانا به آزار شمس بر خاستند ، شمس ناگزیر دل از قونیه بر کند و عظم کرد که دیگر بدان شهر پر غوغا باز نیاید .	۱	۴
۵	املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف (از لحاظ آشنایی با ادبیات ، سعدی برای من به منزله ی شیر (آقوز - آغوز) بود برای طفل . ب (سپیده ی فردای گنجه با نهیب و (صغیر - سفیر) گلوله های توپ باز شد .	۰.۵	۵

۱	<p>با توجه به سروده ی زیر ، پاسخ دهید .</p> <p>« سر نشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد »</p> <p>ترکیب وصفی : هسته : ترکیب اضافی : وابسته</p>	۶
۱	<p>ب (قلمرو ادبی</p> <p>۷- نوشته ی زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید .</p> <p>« من در آن اتاق کوچک و تاریک با او آشنا شدم ؛ نظیر همان حجره هایی که خود سعدی در آنها نشسته و شعرهایش را گفته بود ، خاله ام می خواند و در حد ادراک خود معنی می کرد ، قصه ها را ساده می نمود . این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد . »</p> <p>الف (کدام قسمت ویژگی سهل ممتنع بودن سخن سعدی را نشان می دهد ؟</p> <p>ب (در این نوشته یک تشبیه بیابید و ارکان آن را مشخص سازید .</p>	۷
۱,۲۵	<p>در هر یک از ابیات زیر آرایه های به کاررفته را مشخص سازید (تشخیص - حس آمیزی - استعاره - متناقض نما - مجاز - کنایه - حسن تعلیل) دو آرایه اضافه است ؟</p> <p>الف (بگیر ای جوان دست درویش پیر نه خود را بیفکن که دستم بگیر</p> <p>ب (کمال عقل آن باشد در این راه که گوید نیستم از هیچ آگاه</p> <p>پ (با بال شکسته پر گشودن هنر است این راهمه ی پرندگان می دانند</p> <p>ت (چون کار به خلقت آدم رسید ، گفت : خانه ی آب و گل آدم من می سازم بی واسطه .</p> <p>ث (بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست بگشای لب که قند فراوانم آرزوست</p>	۸
۰,۷۵	<p>هر یک از آثار زیر از کیست ؟</p> <p>الف (بهارستان : ب (اسرار التوحید : پ (تحفه الاحرار :</p>	۹
۲	<p>بیت زیر را بخوانید ؛ سپس دو بیت بعدی آن را بنویسید .</p> <p>گفتی زناز : « بیش مرنجان مرا ، برو » آن گفتنت که « بیش مرنجانم آرزوست</p> <p>زین همهران سست عناصر دلم گرفت شیر خدا و رستم دستانم آرزوست</p> <p>دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست</p>	۱۰
۰,۵	<p>پ (قلمرو فکری</p> <p>۱۱- در نمونه های زیر مقصود از بخش های مشخص شده چیست ؟</p> <p>الف (در آن دریای خون درقرص خورشید غروب آفتاب خویشتن دید</p> <p>ب (چو لشگر گرد بر گردش گرفتند چو کشتی بادپا در آب انداخت</p> <p>دریای خون : بادپا :</p>	۱۱
۱	<p>مفهوم هر یک از متون زیر را بنویسید .</p> <p>الف (از این سد روان در دیده شاه ز هر موجی هزاران نیش می رفت</p> <p>ب (کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست که دون همتانند بی مغز و پوست</p>	۱۲

۱.۵	<p>سروده ی زیر را بخوانید و به پرسش های زیر پاسخ دهید</p> <p>دید یکی عرصه به دامان کوه عرضه ده مخزن پنهان کوه</p> <p>نادره کبکی به جمال تمام شاهد آن روضه ی فیروزه فام</p> <p>هم حرکاتش متناسب به هم هم خطواتش متقارب به هم</p> <p>بر قدم او قدمی می کشید وز قلم او زرقمی می کشید</p> <p>الف (منظور از مخزن پنهان کوه چیست ؟</p> <p>ب (نوع حذف فعل را مشخص سازید .</p> <p>پ (در بیت سوم کدام آرایه باعث زیبایی بیت شده است ؟</p> <p>ت (مفهوم کلی بیت پایانی چیست ؟</p>	۱۳
۰.۲۵	<p>بیت « از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد » به چه موضوعی اشاره دارد ؟</p>	۱۴
۰.۷۵	<p>مفهوم متن « یا عبدالکریم ، حکایت نویس مباش ، چنان باش که از تو حکایت کنند . » را بنویسید .</p>	۱۵
۴	<p>سروده ها و نوشته های زیر را به فارسی روان معنی کنید .</p> <p>الف (نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست .</p> <p>ب (از قضای آمده امیر کشتی ها بخواست و ناوی ده بیاوردند .</p> <p>پ (قافله سالار ما فخر جهان مصطفی است</p> <p>ت (در همین کور مال کور مال ادبی آغاز به راه رفتن کردم .</p> <p>ث (و اگر حق تعالی را ، با این قالب سر و کاری خواهد بود . در این موضع تواند بود .</p> <p>ج (گو یارب از این گزاف کاری توفیق دهم به رستگاری</p> <p>چ (در آن سیماب گون امواج لرزان خیال تازه ای در خواب می دید .</p>	۱۶
	موفق باشید	

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۲ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحد سعادت آباد
کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تمصیلی ۹۷-۹۸

نام درس: ادبیات
نام دبیر: محمدنورانی درآباد
تاریخ امتحان: ۱۹ / ۱۰ / ۱۳۹۷
ساعت امتحان: ۰۰ : ۰۸ : صبح / عصر
مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضا: مدیر
۱	الف (مفعول) (۲۵ /) ب (بار داده آید : امیر اجازه دهد / نامه نبشته آمد : امیر نامه را نوشت (۷۵ /) پ) تب ، معطوف (۵ /) ت (درست: مسند / سخت: قید (۵ /)	
۲	الف (مشتق ب) مشتق - مرکب ج (مرکب د) مشتق (۱)	
۳	الف (طوع : میل و رغبت / اکراه : اجبار ، بی میلی ب) اهتزاز : بر افراشتن ، جنبیدن پ) افسر : تاج ، کلاه پادشاهان ت) مرغزار : سبزه زار ، چمنزار ث) لکه : دولا و خمیده راه رفتن (هر مورد « ۲۵ / »)	
۴	الف (می غلطید : می غلتید ب) هلال : حلال / گذارده : گزارده پ) عظم : عزم (۱ نمره) هر مورد « ۲۵ / »	
۵	الف (آغوز (۲۵ /) ب) صغیر (۲۵ /)	
۶	ترکیب وصفی : یک قطره هسته : قطره ترکیب اضافی : سر نشتر عشق وابسته : رگ روح (۱)	
۷	الف (این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد . « (۵ /) ب) اتاق نظیر همان حجره ها کوچک و تاریک بود اتاق : مشبه نظیر : ادات تشبیه حجره ها : مشبه به کوچک و تاریک : وجه شبه (۵ /) (مشبه و مشبه به)	
۸	الف (دست کسی را گرفتن : کنایه ب) عقل می گوید : تشخیص پ) با بال شکسته پر گشودن : متناقض نما ت) خانه ی آب و گل آدم : مجاز ث) باغ و گلستان و قند : استعاره (هر مورد « ۲۵ / »)	
۹	الف (بهارستان : جامی ب) اسرار التوحید : محمد بن منور پ) تحفه الاحرار : جامی (۷۵ /)	

۱۰	زین هم‌رهان سست عناصر دلم گرفت دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر	شیر خدا و رستم دستانم آرزوست کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست
۱۱	الف) دریای خون: شفق (۰/۲۵) ب) بادپا: اسب (۰/۲۵)	
۱۲	الف) جاری بودن رودخانه باعث رنج جلال‌الدین بود و او گذر از آن را دشوار می‌دانست. (۰/۵) ب) سفارش به بخشندگی (۰/۵)	
۱۳	الف) چشمه (۰/۲۵) ب) قرینه معنایی (بود) (۰/۵) (پ) (۰/۵) (ت) (تقلید کورکورانه) (۰/۲۵)	
۱۴	اشاره به آفرینش (۰/۲۵)	
۱۵	کاری انجام بده که ماندگار باشی (۰/۷۵)	
۱۶	الف) هیچ‌کس نه غریبه و نه دوست، به فکرش نبود و با او غمخواری نکرد. (۰/۵) ب) اتفاقاً، سلطان مسعود تعدادی کشتی خواست و ده قایق کوچک آوردند. (۰/۵) پ) افتخار مردم جهان، پیامبر اکرم (ص) رییس و رهبر ماست. (۰/۵) ت) بدون داشتن استاد و معلم ادبیات، با احتیاط به یادگیری ادبیات پرداختم. (۰/۵) ث) و اگر خداوند بلند مرتبه با انسان ارتباطی برقرار کند یا جایگاهی بسازد، در این مکان خواهد بود. (۰/۵) ج) ای مجنون بگو خدایا، رهایی و نجات از این عشق بیهوده را به من عطا کن. (۰/۷۵) چ) سلطان جلال‌الدین به موج‌های سفید و نا آرام سند نگاه می‌کرد که ناگهان فکر تازه‌ای به ذهنش رسید. (۰/۷۵)	
جمع بارم: ۲۰: نمره		نام و نام خانوادگی مصحح:
		امضاء: